

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, péntek 1909. szeptember 24.

214. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy órára 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Az emberiség legnagyobb ellensége.

A tudomány és a tapasztalat egyaránt bebizonyította, hogy a szeszes italoknak már mérsékelt élvezete is súlyosan befolyásolja az egyén egészségét, a faj fejlődését, az egész emberiség szellemi, erkölcsi és gazdasági haladását. Bizonyítják ezt a feyházak, tébolydák és kórházak statisztikái, amelyekben az alkohol 50—60 százalékkal szerepel, mint a betegségek és büntetek okozója.

A szeszes italoknak fogyasztása évről-évre növekszik és ezzel párhuzamosan fokozódik az emberiség degenarálása, pusztulása. Kétségbevonhatatlanul be van immár igazolva, hogy a szeszes italoknak bármilyen fajtája, legyen az bor, sör, pezsgő, cognak, vagy a legkíméletesebb pálinka, egyaránt betegé teszi az emberi szervezetet, megfosztja az egyént a helyes gondolkozástól, testi és szellemi munkaképességétől, kiöli belőle az ideálokat, a szabpra, nemesebbre való törekvést. Csökkenti az ember ellenálló képességét fertőző betegségekkel szemben.

(Az alkoholista tudóvészben, choleraiban, tüdőgyulladásban sokkal könnyebben és hamarabb pusztul el, mint a szeszes italoktól tartózkodó ember.) Az alkohol leszállítja az élet-tartamot. Az életbiztosító társaságok adatai bizonyítják, hogy az absztinensek (szeszes italoktól teljesen tartózkodó egyének) aránylag jóval hosszabb életűek és épen azért azokat olcsóbban is biztosítják.

De az alkohol nemcsak azt teszi teljesen tönkre, juttatja elmebetegségekbe, börtönbe, aki szeszes italt iszik, hanem annak egész családját, utódait is a pusztulás örvényébe sodorja.

Bunge, Forel és a világhírű tudósok egész serege a legvilágosabban bebizonyították, hogy a szeszes italt élvezők utódai elfajulnak, elmeöngének, hülyék és siketnémák lesznek. Egy svájci kimutatás szerint a hülye és elmeöngye gyermekek felének nemzési ideje farsangra, szüretre esik, vagyis olyan időre, amikor az emberek tudvalevőleg sokat isznak.

A legtöbb balesetet az alkohol idézi elő; hány gyakorságnak és egyéb súlyos büntetnek volt már okozója az alkohol, százezer és százezer emberélet pusztul el évenként az alkohol élvezete következtében.

A szeszes italoknak semminemű jó vagy hasznos hatása nincsen; nem táplálnak, nem erősítik a szervezetet, nem melegítenek és nem élénkítik az élettevékenységet, hanem éppen mindennek az ellenkezőjét teszik. A szeszes italok élvezete mindig és mindenkinek csak kárt okoz: tönkreteszi az egyént, nyomorékká, elfajulttá utódját, feldulja a családi boldogságot, az egész társadalmat alapjában megintgatja.

És mindezt a nyomort, szenvedést és pusztulást mily méregdrágán kell megvásárolni! Még a mértékletes munkás is keresetének több mint negyedrészt költi szeszes italokra, a melyekből semmi haszna nincsen, csak kára: erkölcsileg és anyagilag egyaránt. Magyarországon legalább is ezer millió koronát adnak ki évenként szeszes italokra, kulturára pedig ennek csak a század részét.

A magyarországi szervezett munkásság gazdasági és kulturális föllendítésére kiad évenként 900.000 koronát alkoholra pedig majdnem öt millió koronát! Mennyivel javulna a munkás gazdasági és társadalmi helyzete, ha ezt az óriási összeget nem a maga megmérgezésére és öveinek tönkretetésére, hanem lakásra, élelmezésre önművelésre fordítaná!

És ezzel az egész emberiség létét fenyegető veszedelemmel szemben nincsen más védekezés, csak az, ha nem iszunk. Az antialkoholista mozgalom tudományos hirdetői azt mondják, hogy mértékletes ivás nincsen. A mértékletesség szépen hangzik, de keresztülvihetetlen. Hiszen ha volna mértékletesség, akkor nem volna oly rettentő nagy az alkoholfogyasztás, nem kerülne annyi ember az elmebetegség legkülönbözőbb fajával a tébolydába, nem történe napról-napra anyi szerencsétlenség és nem volna az államnak 170 milliónyi szeszedő jövedelme.

A szeszes italok élvezetéről való lemondás áldozatba nem kerül, az mindenképen csak előnyös és hasznára válik mindenkinek. Az absztinens a szeszes italoktól teljesen tartózkodó egyén élet felfogása sokkal nemesebb, magasabb, élete sokkal nyugodtabb, megelégedett, testi és szellemi erejének teljes birtokában sokkal munkaképesebb, emellett pedig nagy összegeket takarít meg és fordíthat okosabb célokra, mint szeszes itallal.

Az alkoholozta tengernyi baj, nyomor és szenvedés csökkenését és amennyiben lehet, megszüntetését tűzte ki céljául az Alkoholellenes Egyesületek Országos Ligája, amely tagjaitól megköveteli, hogy teljesen tartózkodjanak a szeszes italok élvezetétől és minden erejükkel támogassák az absztinens küzdelmet. Tagjait kisebb családi körökbe gyűjti, igyekezik őket oktatni, felvilágosítani nevelni, és kocsma helyett, nemesebb lelki és szellemi szórakozást nyújtani.

Az egyesület iszákosok mentésével is foglalkozik, céljai közé tartozik alkoholmentes kávéházak, vendéglők, népotthonok, népkönyvtárak, iszákosok gyógyintézetének létesítése és fenntartása. Az egyesületnek tagja lehet minden 15. életévét betöltött egyén aki hajlandó megfogadni, hogy szeszes italt nem élvez.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

Vasutas árvák napja.

(Szeptember 30 — október 1.)

Szerte az országban meghozza az áldozatát a vasutaság és vele kezét fogva a nagy magyar társadalom, hogy annak a nemes és magasztos eszmének, melyet az országos vasutas szövetség zászlajára irt: *Az özvegyek és árvák istápolásának, a könyörületre szoruló szegény kis vasutas árvák felnevelésének segítésére legyen.*

Amit az országos vasutas szövetség a szeptember 30-ika és október 1-ére engedélyezett vasutas árvanapon megejtendő gyűjtéssel megvalósítani óhajt, az egy öntudatra ébredt, nemes elhatározásokra képes szép, nemes és magasztos eszmékért leikersedni tudó társadalmi szervezet önzetlen ténykedése lesz; melyet minden igaz hazafiui kebelnek annál melegebben kell felkarolni, mert az országos vasutas szövetség, mint a magyar társadalom legnagyobb szervezete e ténykedésével egyrészt nagy emberbaráti, kulturális és nemzeti missziót teljesít, de másrészt magát az államot is feladatai megoldásában tüen támogatja.

1909 szeptember 30 — október 1-én rezdüljön meg tehát az igazi meleg részvét hurja azokért az elhagyott kis árva gyermekekért, kiknek kenyérkereső édesatyját önhibáján kívül leggyakrabban szolgálatának buzóg teljesítése közben egy-egy nem várt balesetnél ragadta el a kérielhetetlen halál.

Midőn a részvét harangja megkondul és szeptember 30-án és október 1-én könyöradományokra hívja fel a jótékony emberek figyelmét, lépjenek a szent ügy érdekében sorompóba mindazok, kiknek nemes szívehez, tisztultabb lelkiületéhez az árvák százalmas sorsa legközelebb áll.

Midőn országszerte a hölgyvilág nemes-szívü zászlóvivői a magasztos ügyben versenyezve sorakozni fognak, hogy a szegény özvegyek könnyeit letöröljék és az elhagyott árvákat megmenteni segítkezzenek, vegye ki a nemes versenyből részét Fiume hölgyközönsége is, mely a méltányosság terén az emberbaráti célok önzetlen szolgálatában mindig oly dicsőretre méitő helyet foglalt el a társadalomban.

A nemes cél mindnyájunk által óhajtott sikere érdekében Fiume nemes szívü hölgyközönségéhez appellálunk.

A magyar nők igaz lelkesedésének nagy történelmi emléke, ébressze fel szíveikben az áldozás szikráját és lángoló honszerelmük igaz melegével mutassanak példát Fiume város egész közönségének, hogy kell a szegény árvák sorának felkarolásával a legmagasztosabb feladatot megoldani: Elhagyott embertársainkon segíteni.

Az országos vasutas szövetség fiumei kerületének elnöksége.

UJDONSÁGOK.

— **A mi akciónk sikere.** Örömmel látjuk, hogy lapunk szerkesztő-tulajdonosának Rákosi Jenőhöz intézett keddi „Nyílt Levél”-ének megvolt a kellő hatása. A Budapesti Hirlap, cikkünk hazafias indokaitól meggyőzve, tegnapi számában a következőket írja az új színház ügyéről:

* **(A fiumei új színház.)** Mult héten megírtuk, hogy Zanella Rikárd, Fiume országgyűlési képviselője negyedmillió koronáért telket vásárolt a fiumei városi takarékpénztártól, s a telken színházat kíván építeni, melyben főlváltva magyar és olasz társulat játszana. Mint *A Tengerpart* című újság mai számában olvassuk, ez a terv valósággal megdőbbsentette a fiumei magyarságot, több okból. Először is, mert utját állja a tisztán magyar színház s kulturpalota építésének, melynek érdekében a fiumei magyar színpártoló egyesület nemrég memorandumot intézett a kormányhoz. Festetics Andor gróf színeszeti felügyelő is, aki a gyűlésen Fiumében járt, a kulturpalota keretében tartja legolcsóbban és legcélszerűbben megoldhatónak a fiumei magyar színház kérdését, Nákó Sándor gróf kormányzó pedig kijelentette, hogy a kulturpalota és színház tervét minden erejével pártolni és szorgalmazni fogja. Ezután került csak föl Zanella terve. Zanella hivatalos lapja, a *Voce del Popolo* sietett kijelenteni, hogy az új vállalat részvényeit kizárólag fiumei polgárok közt fogják jegyezésre bocsátani s a tőkét csak fiumeiek fogják fedezni. Minthogy fiumeiek alatt bizonyára nem a fiumei magyarokat érti az olasz újság, hanem az olaszokat, az szinte bizonyos, hogy az új színház is az olaszság, nem pedig a magyarság érdekeit fogja szolgálni. Bizonyos szubvenció fejében két-három hónapra hajlandó lesz magyar társulatot is befogadni. Ha ezt a szubvenciót Zanella színháza megkapja, örökre el van temetve a fiumei magyar kulturpalota terve, intim, magyar színházával, hangversenytermével, egyéb kulturális intézményeivel. Ez mindenesetre oly veszedelem, mely az érdekelt körök figyelmét és gyors intézkedését követeli. Ugy tudjuk, a fiumei magyar színpártoló egyesület már a napokban összeül s energikus határozatot fog hozni az alattomos, kétszínű, magyarellenes akcióval szemben.

A színiügyi bizottság tudvalevőleg ma este 6 órakor ül össze és mi is reméljük, hogy a hozandó határozat mindenképpen méltó lesz ama fontos kulturális feladatokhoz, melyeket a fiumei magyarság a fiumei magyar színiügyi választmányra bízott.

— **Nemzetközi tengerjogi kongresszus.** Bréma városa most vendégül látja a világ valamennyi tengerészállamának képviselőit, akik a tengerjogi kérdések nagy komplexumának kidolgozását és egyöntetűtételét vitatják meg. A tengerjogi törvényalkotás nemzetközi egységének megvalósításához minden állam részéről készségesen hozzá akarnak járulni és e célból a „Nemzetközi Tengerjogi Egyesület” kebelében minden résztvevő ország külön osztályt létesített, amely a kongresszusokra előkészíti tárgyalás alá bocsátandó anyagát.

Az idei brémai kongresszuson a Tengerjogi Magyar Egyesület részéről is, amelynek Apponyi Albert gróf az elnöke, nagy számban vesznek részt a kiküldöttek. Fiuméből amely tengerészintézményeink központja, a következők mentek el Brémába: Fest Kálmán miniszteri tanácsos, az egyesület ügyvezető igazgatója, Dárday Dezső miniszteri titkár, továbbá Rosenkard György miniszteri segédtitkár a tengerészeti hatóság részéről, Vio Antal fiumei ügyvéd, Eidlitz Hugó, az „Adria” hajóstársaság igazgatója, Kemény Odón, a társaság titkára. Azonkívül Budapestről a kongresszusra utaztak Benyovits Lajos törvényszéki bíró, Kovács József dr., az „Adria” aligazgatója és még többen a jogászvilág képviselői közül. Nákó Sándor gróf kormányzó akadályoztatása miatt nem vehet részt a brémai kongresszuson. A Brémába érkezett kongresszusi tagok tanácskozása tegnap kezdődött a tőzsdepalotában. A délelőtti folyamán mindemellett bemutatták a „Comité Maritime International” elaborátumait és megállapították a legközelebbi diplomáciai konferencia

tárgyszorozatát. Délután kezdték meg a fuvarozási kérdések tárgyalását. Este a brémai kereskedelmi kamara lakomát adott a vendégek tiszteletére. Ma 23-án folytatják a szállítványozás szabályozásának tárgyalását és bemutatják a különböző államokban érvényben levő hajójelzálóról szóló lajstromokat. Délután a hajótulajdonosoknak személyzetük balesetéről való szavatosságuk ügyét vitatták meg. A tárgyalást folytatták és e hó 25-én befejezik. A kongresszus tagjai ezután megtekintik a brémai kikötő berendezését és hajókirándulásra indulnak. A nemzetközi kongresszuson az európai államok képviselőin kívül számosan vesznek részt Amerikából is és Szukedata Ito személyében Japán is képviselteti magát a civilizált tengerészállamok brémai szaktanácskozásán.

— **Kerékpárverseny Laibach és Fiume között.** A fiumei „Falco” (Sólyom) kerékpáros egyesület október hó 3-án versenyt rendez Laibach és Fiume között. A 136 kilométeres pálya befutására maximális hat órai időt tűztek ki. A versenyzők reggel 7 órakor a laibachi dohánnyágyár mellől indulnak és Ober-Laibachon, Planinán, Adelsbergen, St.-Peteren és Feistrizen át jutnak Fiuméba. Utközben három ellenőrző-bizottság fogja figyelemmel kísérni a kerékpárokat. A verseny győztese nagy aranyérmén kívül díszes bajnoki szalagot fog kapni. A második díj szintén aranyérem, a harmadik díj nagy ezüst érem, a negyedik nagy- és az ötödik díj kis ezüstérem. A záros határidőn belüli célhoz érkező versenyzők mindegyike ezüstérmét nyer. Nevezéseket e hó 26-ig Scala Ferdinando elnöknel, a Bonavia-szálló tulajdonosánál kell az 5 korona nevezési díjjal együtt leadni.

— **A nagyszerb pör.** Zágrábi tudósítónk jelenti: A nagyszerb felségárulók bűnpörének tegnapi tárgyalásán Popovics Dusan védő folytatja beszédét és az egyes vádlottakat védi, kifejtve, hogy még a rájuk bizonyított cselekmények is egész más természetűek, mint amiknek azokat az ügyészség magyarázza. Befejezi beszédét és igazságot kér kliensei részére. Roknics dr. a következő védő bírálja a vádbeszédet és megvédeni igyekszik a horvátországi szerb agrár-szövetségeket az ellen a vád ellen, hogy politikai agitációt űztek.

— **Kirabolt visszavándorló.** A napokban megírtuk, hogy a rendőrség letartóztatta Solenij Lavoslav 38 éves budapesti illetőségű lakost aki revolvért szerezve a társaságában levő Marton Sebestyén 44 éves barabási illetőségű visszavándorlóra pénzét elrabolta. A rendőrség Solenijt bizonyítékok hiányában szabadonbocsátotta, a vizsgálatot azonban még folytatja.

— **Zavaros intézkedések a kivándorlásnál.** Az új kivándorlási törvényhez kiadott végrehajtási utasítás értelmében a rendőrség az életbeléptetés napjától azokat a kivándorlókat, akik az utlevélre rávezetendő záradék nélkül érkeztek a fiumei pályaudvarra, nem engedte a kivándorlási szállodában megszállani, hanem a pénzüket, utlevelüket visszatartva, hazaküldte őket s értéktárgyaikat közigazgatási uton bocsátotta rendelkezésükre.

Alighogy a rendőrségi közegek az új intézkedéseket elsajátították, máris újabb, az előbbivel ellentétes rendeletet gyártottak a belügyminiszteriumban. A legújabb rendelet szerint a kivándorlók akadálytalanul megszállhatnak a kivándorlási palotában s ha utlevelük nincs záradékolva, úgy pénzüket a kivándorlási iroda igazgatója veszi el, utlevelük pedig a kormányzóság kivándorlási előadóhoz kerül.

Hegedüs Valér kivándorlási előadó mind-egyik ilyen viszatartott kivándorló ügyében kérdést fog intézni az illetékes otthoni hatósághoz, hogy a záradékolást a kormányzóság rávezetheti-e az utlevélre s míg a válasz meg nem érkezik, addig a kivándorló saját költségén a kivándorlási palotában lakik. Kedvezőtlen válasz esetén a kivándorlót a rendőrség hazatoloncolja s pénzét közigazgatási uton bocsátja rendelkezésére.

A váltakozó rendeletek természetesen csak a zavart kövelik s szaporítják a munkát. Egyszerűen lehet segíteni a bajon: utasítsa a bel-

ügyminiszterium a gyékényesi határrendőrséget, hogy a kivándorlási törvényt és az utasítást tanulja meg s a nem záradékolott utlevelék tulajdonosát ne eressze Fiuméba, mint eddig mindennap tette.

— **Távozó magyar hírlapíró.** Herceg Jenő hírlapíró kartársunk, ki a helybeli félhivatalos estilapnak volt szerkesztője, a tegnapi nappal megvált a szerkesztőségétől. Herceg Jenő, ki úgy a színiügyi bizottságban vett, kifejtett munkájával mint rokonszenves egyéni fellépésével sok barátot szerzett magának városunkban, még tegnap este utazott el innen működésének új színhelyére Budapestre.

— **Gépészek mozgalmá.** Tegnap a Club dei macchinisti és az Ungaro-Croata igazgatósága tárgyalást folytatott a hajóstársaság hajóin alkalmazott gépészek memorandumum ügyében.

A tanácskozás megnyitása után az Ungaro-Croata igazgatósága kijelentette, hogy a rossz üzleti viszonyok, a verseny és a kormánytól még el nem intézett szubvenció ügy miatt a fizetés emelés ügyében nem tehet semmit a memorandum többi — a fizetésemelést nem érintő pontjait azonban hajlandó tanulmányozni.

— **Gyors- és gépiró tanfolyamok.** A fiumei gyorsírókör október elsején nyitja meg magyar, német, olasz és esetleg horvát gyorsírási tanfolyamait, egyúttal gépirási tanfolyamot is rendez különféle rendszerű írógépekkel. Az érdeklődőknek szívesen szolgál felvilágosítással a kör vezetősége az egyesület helyiségében (Via Sanità 2. szám) naponta este fél 7-től fél 8-ig. A tanfolyamokra ugyanott lehet beiratkozni.

— **Elveszett brilláns.** Deotto János fiumei magántisztviselő főnöke, Scarpa József fiumei fakereskedő megbízásából bejelentette a rendőrségen, hogy főnöke gyűrűjéből tegnap délután elveszett a 2,000 korona értékű brillánskő. A feljelentés szerint Scarpa nem emlékszik arra, hogy az ékkövet hol és mikor vesztette el. A rendőrség ezután is felhívja a megtalálót, hogy a brillánst a károsultnak Via Mercati 4. szám alatti lakásán adja át.

— **Sikkasztó könyvelő.** A bécsi rendőrség megkeresést intézett a fiumei rendőrséghez, hogy tartóztassa le Quittawald Ernő 29 éves könyvelőt, aki a mult héten 5000 korona elsikkasztása után onnan megszökött és valószínűleg Fiume felé menekült. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Kisleány a lángok közt.** Cirkvenicán tegnap reggel Sodraski Györgyike 9 éves leány szüleinek házában petróleumos üvegből a tűzhelybe petróleumot öntött. A láng azonban hirtelen felcsapott, az üvegen levő petróleum felrobbant. Néhány pillanat alatt a kisleány lángokban állt. Súlyos sérülésekkel a legközelebbi hajóval a fiumei kórházba szállították.

— **Felgyógyult öngyilkosjelöltek.** Mracina Erzsébet 32 éves zombori illetőségű szakácsnő, ki a napokban öngyilkossági szándékkal a via dell' Ospedale levő Monte Verde vendéglőben marólugót ivott, tegnap gyógyultan hagyta el a kórházat. — Scrobogna Janka 18 éves fiumei illetőségű leány, ki a via Molin levő lakásán karbolsavat ivott öngyilkossági szándékkal, tegnap szintén elhagyta a kórházat. — Ezenkívül eltávozott a kórházból Hervatin Mariano hordár, akit nemrég a vasuti állomáson munkakérdés miatt Miskulin József nevű társa megkésélt. — Végül Bertetich Benjámín fianonai illetőségű munkás is eltávozott a kórházból, aki az elmúlt héten a rendőrség börtönében öngyilkossági szándékkal a hasába szurt.

— **Az elgázolás áldozata.** Mohovich Vincenza 87 éves grobniki illetőségű asszonyt — mint megírtuk — a napokban a via del Porton egy pecinei omnibus elgázolta. A szerencsétlen asszony állapotja annyira válságosra fordult, hogy az orvosok lemondtak életéről.

— **Véletlenül elsült fegyver.** Gregorez János 42 éves breslovicai, krajnai illetőségű birtokos, kinek a Toretán üzlete van, tegnap reggel az osztrák határ közelében vadászott. Egyszerre, amint kétszövű vadászfegyverére támaszkodott bal karjával, a fegyver véletlenül elsült és mindkét golyó oly szerencsétlenül furódott karjába, hogy karcsonját eltörte. Kíséretében levő társa nyújtott neki segílyt, aztán bérkocsin a kórházba szállította. Sérülése veszélyes.

Távirat ◀▶ Telefon.

Politikai híresztelések.

BUDAPEST, szept. 23. Politikai körökben elterjedt hírek szerint azon esetben, ha a király szeptember 28-áig, a parlament megnyitására az új kabinetet nem nevezné ki, a Wekerle kormány nem jelenik meg az ülésteremben, hanem az elnökhöz intézett átiratban jelenti be lemondását.

Wekerle bécsi utja.

BUDAPEST, szept. 23. Wekerle Sándor miniszterelnök, aki tegnap gyöngékedett, ma már jobban érzi magát s holnap Bécsbe utazik, hogy szombaton kihallgatáson jelenjék meg a királynál.

A német nagykövet

Budapestben.

BUDAPEST, szept. 23. Tschirsky bécsi német nagykövet tegnap Budapestre érkezett. Ma meglátogatta Wekerlét s Kossuthot. A német nagykövet hosszabb körutat tesz a vidéken is.

Függetlenségi gyűlés.

NAGYBECSKEREK, szept. 23. A nagybecskereki függetlenségi párt értekezletet tartott, amelyen a politikai helyzettel foglalkozott. A gyűlésen a szocialisták is megjelentek. Váradi Imre Nagybecskerek képviselője beszédében az önálló bank és az általános választójog hívének vallotta magát. Kosucki Andor, a szocialisták vezére pedig kijelentette, hogyha a függetlenségi párt az általános szavazati jogot megcsinálja, úgy számíthat a szocialisták támogatására.

Apponyi és az

egyetemi tanács.

BUDAPEST, szept. 23. Sághy Gyula, a budapesti tudomány egyetem rektora ma délután tiszteleg az új egyetemi tanács élén Apponyi Albert gróf kultuszminiszternél. Sághy beszédében abbéli óhaját fejezte ki, bárcsak a politikai helyzet kialakulása után is Apponyi gróf intézné az egyetem ügyeit. Apponyi kijelentette, hogy ez alkalommal politikai nyilatkozatot nem tehet, de igéri, hogy esetleg más független állásban is mindenkor támogatni fogja az egyetem ügyeit.

Forgách János gróf

a külügyminiszteriumban.

BÉCS, szept. 23. A „Neue Freie Presse” arról értesül, hogy Forgách János gróf belgrádi osztrák-magyar követ legközelebb megválti állásától és szolgálatát a külügyminiszteriumba fogják berendelni.

Az osztálysorsjáték huzása.

BUDAPEST, szept. 23. Az osztálysorsjáték mai huzásán a 100,000 koronás főnyereményt a 71,039 számú sorsjegy nyerte meg.

Szocialista

tüntető felvonulás.

BUDAPEST, szept. 23. A szociáldemokrata párt vezetősége ma falragaszokon hívja fel a fővárosi munkásságot, hogy hétfőn a parlament megnyitására előestéjén minél nagyobb arányban vegyen részt a tüntető felvonuláson. A rendőrség a tüntető felvonulás alkalmából széleskörű óvintézkedéseket tesz.

A sikkasztó ügyvéd fogsága.

BUDAPEST, szept. 23. A budapesti vizsgálóbíró rendeletére előzetes letartóztatásba helyezett Singer Ármán dr. ügyvéd vizsgálati fogságát a vádtanács ma megerősítette.

Cook bizonyítékai.

BERLIN, szept. 23. New-Yorkból táviratozzák a Tageblattnak: Megérkezésekor Cook kijelentette, hogy minden gyanu és vád s minden kétkedés onnan való, mert nem ismeri a világ az ő bizonyítékainak anyagát, amely fölött rendelkezik. Ha majd előterjesztik a tudományos adatokat, maga Peary is be fogja látni tévedését. Cook New-York an nyilvános felolvasásokat fog tartani észsarkai utjáról. Egy impresszárió 10.000 dollárt fizet Cooknak a felolvasásokért.

Abszolutizmus

Montenegróban.

BÉCS, szept. 23. Montenegróból érkező menekülők beszélik, hogy Montenegro lakossága nagyon el van keseredve Nikita fejedelem abszolutisztikus uralma miatt, és az elégtelenség az utóbbi időben már olyan fokra hágett, hogy forradalmi kitörésétől félnek.

5257 szám.
909.

Versenyárgyalási hirdetés.

A fiumei köolajkötőben létesítendő kocsit munkálataira a m. kir. tengerészeti hatóság 1909. évi október hó 2-án déli 12 órakor műszaki osztályánál zárt ajánlati versenyárgyalást tart.

A vonatkozó zárt ajánlatok az ajánlati költségvetéssel együtt „Ajánlat a fiumei köolajkötőben létesítendő kocsit munkálataira” jelzéssel ellátott lepecsételt borítékban és ivenként egy koronás bélyeggel ellátva a kitűzött napon d. e. 11 óráig a hatóság segédhivatali igazgatójánál nyújtandók be. Későbbben beadott ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlathoz az ajánlati összeg 5 százaléknak megfelelő bántépenzék valamely állami adóhivatalnál való letételéről szóló nyugta csatolandó.

A szóban levő munkára vonatkozó tervek, a kötetendő szerződés mintája és ennek kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek a hatóság műszaki osztályánál a hivatalos órákban naponként megtekinthető.

Az ajánlati és az ajánlati költségvetési minta a hatóság segédhivatalánál egy korona 50 fillérért vagy megfelelő értékű levélbélyegek beküldése ellenében kaphatók.

Fiume, 1909. évi szeptember hó 15-én.

A m. kir.
tengerészeti hatóság.5244 szám.
909.

Versenyárgyalási hirdetés.

A cirkvenicai móló egyik szakaszának helyreállítása körül végzendő munkálatokra a m. kir. tengerészeti hatóság 1909. évi szept. hó 25-én déli 12 órakor műszaki osztályánál zárt ajánlati versenyárgyalást tart.

A vonatkozó zárt ajánlatok az ajánlati költségvetéssel együtt „Ajánlatok a cirkvenicai móló helyreállítási munkálataira” jelzéssel ellátott lepecsételt borítékban és ivenként egy koronás bélyeggel ellátva a kitűzött napon d. e. 11 óráig a hatóság segédhivatali igazgatójánál nyújtandók be. Későbbben beadott ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlathoz az ajánlati összeg 5 százaléknak megfelelő állami hivatalnál való letételéről szóló nyugta csatolandó.

A szóban levő munkára vonatkozó tervek, a kötetendő szerződés mintája és ennek kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek a hatóság műszaki osztályánál a hivatalos órákban naponként megtekinthető.

Az ajánlati és az ajánlati költségvetési minta a hatóság segédhivatalánál 2 koronaért vagy megfelelő értékű levélbélyegek beküldése ellenében kaphatók.

Fiume, 1909. évi szeptember hó 15-én.

A m. kir.
tengerészeti hatóság.

Középiskolai érettségivel bíró, magyarul, németül és horvátul beszélő szépírású fiatalember két évi irodai gyakorlattal

állást keres.

Cim a kiadóban.

Giacomuzzi -- Velence.

San Marco, Calle Vallaresso

Előkelő kávéház és bodega.

és nagy kávéház és vendéglő a művészeti kiállítás parkjában. Elsőrendű kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Egy kiszolgáló leány,

ki már kenyér üzletben alkalmazva volt és lehetőleg beszéli a helyi nyelveket azonnal felvétetik a kenyérgyárban, Via Gisella 3.

VARIETÉ

Hôtel Susak

Ujból megnyilt!

Esténként elsőrendű

művészi erők fellépte.

Kezdeté 9 órakor. Belépti díj 1 K.

Büchler L. Abbazia

(a Stefania szállóval szemben).

Férfidivat különlegességek a legelőkelőbb uri közönség számára.

Magyar cég!

Szabott árak!

Olasz tanuló részére jobb — lehetőleg német — családnál

teljes ellátást keresek

jó fizetés ellenében. Tanító vagy tanár urak előnyben részesülnek. Ajánlatokat „G. F. 652” alatt a kiadóba kérek.

Jó házból való

két leány, megbízhatók a pénztár-kezelésben, a magyar és jót nyelv tudásával azonnal vagy október 1-ére felvétetnek Linenberger I.-nél kivándorlási szálló Fiume. Teljes ellátás és jó bánásmód.

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Helybéli vendégek az étlapárakból
20% engedményt kapnak.

A kávéházban esténként **HORVÁTH PALI**
cigányzenekara **GÁBOR** kisbögös szólistá-
val hangversenyez.

TULAJDONOS:
ifju **BUDAI KÁROLY**

A Standut Oel Company

Fiume Via Riva 2. I. emelet.

• havi bérletet

nyit üzlethelyiségek és lakások állandó
pormentesítésére, tisztogatására és szagta-
lan fertőtlenítésére kitűnő **Standutin** gyárt-
mányával rendkívül mérsékelt reklámárak
mellett.

Ugyancsak olcsó havi bérletben
beeresztünk és fényesítünk
szobákat Standut krémmel.

FILIPPOVICH EDE

Uri és női fodrász terme

Fiume, Deák-korzó 30. szám

külön női teremmel, hol fejmosás vil-
lanyos készülékkel, hajfestés, manicure,
pedicure és mindennemű haj- és fésülési
munka kifogástalan jó és gyors kivitelben
végeztetik.

Előkelő uri fodrász terem.

Bonin Penzió - Velence S. Marco, Corte Barozzi.

Kitűnő bécsi penzió, főleg ma-
gyarok és osztrákok által láto-
gatva, egy percnyi távolságra a
Márkus tértől.

Napi penzió ár hét lira.

Kalsdorfi Sauerbrunn
ásványviz. Nem feketíti meg a bort.
Kapható az összes drógériákban,
üszerezletben és gyógyszertárakban,
Képvisező és főraktáros

Ponzeccchi R. U. - Fiume
Vicolo Bottai. Piazza Ürmévi 2.
Telefon 777.

Bérbe adó a susáki oldalon egy gyönyörű
szép fekvésű, egészséges, por-
mentes és erdővel körülövezett **kis birtok**,
majdnem két hold szőlővel és gyümölcsösrel,
— két szép családi házzal és gazdasági épü-
letekkel. A birtok igen alkalmas a tehenészet,
sertés hizlalda és baromfi tenyésztés esetleg
nyári mulató berendezésére. Az egész birtok
évi bére 2400.— kor. Fele is kiadható esetleg
hozzá társ elfogadtatik. Cim a kiadóhivatalban.

Fleischhacker C. tejcsarnoka

és kávémérése a Piazza Elisabetta és
Adamich utca sarkán, (az Adria palotá-
val szemben).

Gróf Pejacevics féle TEAVAJ
kizárólagos elárúsítása.

Mindenkor frissen.

Tej, tejföl, túró, vaj és tiszta akácméz
nagyban és kicsinyben. TELEFON 534.

Bratovich G. N.

könyvkötészete átköltözött a Castello utca
9. számú Kucich-házba. Telefon sz. 766.
Minél számosabb megrendelésért
esedezik továbbra is

Bratovich G.N.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel
azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhi-
vatalában Vicolo dell'Ospedale Casa
Wurzer I. em.

Okleveles magyar-német óvónő

uri házhoz nevelőnőnek esetleg utikisérőnőnek
vagy társalkodónőnek ajánlkozik. Megkeresése-
ket szíveségből közvetít a belvárosi állami
elemi leányiskola igazgatónője.

Magyar, német nyelvet
tökéletesen bíró hölgy, ki gépen is ír,
irodai gyakorlattal alkalmazást keres.
Cim a kiadóhivatalban.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A tőkekamatadót a bank önmaga viseli.

Hotel Pensió JOLANDA

VELENCE

Legolcsóbb, legszebb fekvésű szálló Riva
degli Schiavoni, 200 lépéssnyire a Márktértől.

Modern kényelem. Villanyvilágítás.
Kitűnő konyha. Szobák 3 lírától feljebb.
Penzió 8 lírától feljebb.

Lido-Velence Splendide szálló

Villa Principessa Giovanna

Tulajdonosok: FRATELLI CARRARO

Elsőrangú, ujonnan épített szálló gyönyörű, csendes
fekvésben, remek kilátással a lagunákra és Velencére.
Nagy előcsarnok terraszok, villanyvilágítás, lift, köz-
ponti fűtés, dohányzó, billiárd, olvasó- és hölgyterem.
Külön lakásrészek fürdővel és toalette-helyiséggel. Tágas kert.

Penzió és külön megállapodások

családok részére igen mérsékelt áron.

Nagy étterem. -- Elsőrendű konyha és kiszolgálás.

Pilzeni és müncheni sör.

FLORIÁN KÁVÉHÁZ VELENCE Szt. Márkus-tér.

Elsőrendű kávéház. Az idegenek
találkozó helye.

Kitűnő fagyalt alla napoletana.
Tea, kávé, csokoládé, cukrászsüte-
mények stb.

Előzékeny kiszolgálás.

QUADRI KÁVÉHÁZ

VELENCE, Szt. Márkus-tér.

Csokoládé, tea, cukrászda,
frissítő italok, likörök és finom
borok.

A Velencét látogató magya-
rok találkozó helye.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ immár hatodik évfolyamban jelenik meg és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.